

На данашњи дан **1831.** године рођен је српски државник и историчар **Јован Ристић**, вођа десног крила Либералне странке, један од најзначајнијих српских политичара 19. века. Био је намесник малолетном кнезу Милану Обреновићу (1868-72), представник Србије на Берлинском конгресу 1878, председник владе кнежевине и краљевине Србије (између 1873. и 1887) и намесник малолетног краља Александра Обреновића (1889-93). Написао је "Дипломатску историју Србије".

1199 - У Хиландару је умро Стефан Немања, родоначелник династије Немањића која је владала Србијом двеста година. Велики жупан од 1166. поставио је основе државне самосталности Србије и њене политичке моћи. Повукао се са престола 1196. у корист сина Стефана (касније првог српског краља Стефана Првовенчаног) и замонашио се под именом Симеон у манастиру Студеници. Српска православна црква слави га као Светог Симеона Мироточивог, првог свеца из лозе Немањића.

1571 - Умро је италијански вајар и писац Бенвенуто Челини дворски златар Козима Медичија римских папа и француског краља Франсоа I најбољи израђивач ситних златарских предмета у своје време. Његова аутобиографија "Мој живот" представља значајан документ за културну историју ренесансе.

1633 - Инквизиција римокатоличке цркве у Риму лишила је слободе астронома Галилеа Галилеја због његовог залагања за Коперников хелиоцентрични систем. Остатак живота научник је провео под сталним надзором Инквизиције, а забрана с његових дела скинута је 1757.

1668 - Споразумом потписаним у Лисабону Шпанија је признала независност Португала.

1689 - Краљ Енглеске и Шкотске Вилијам III од Оранжа и његова жена Мери, кћерка свргнутог енглеског прокатоличког краља Џејмса II, прогласили су суверенитет над Великом Британијом и Ирском.

1787 - Умро је дубровачки математичар, физичар, астроном, филозоф и дипломата Руђер Бошковић, оснивач и директор Бреске астрономске опсерваторије код Милана и директор Оптичког института француске морнарице, један од највећих научника свога доба.

1793 - Велика Британија, Пруска, Аустрија, Холандија, Шпанија и Сардинска краљевина (Пијемонт) склопиле су савез против револуционарне Француске.

1883 - Умро је немачки композитор Рихард Вагнер стваралац касног романтизма, који је срушио традиционалну структуру опере да би остварио своју замисао о свеобухватном уметничком делу - "музичкој драми" ("Холанђанин луталица", "Тристан и Изолда", "Лоенгрин", "Нирнбершки мајстори певачи", "Нибелуншки прстен").

1945 - Совјетска Црвена армија је у Другом светском рату ослободила Будимпешту, после 50 дана опсаде током које је погинуло 50.000 немачких војника.

1945 - Амерички и британски авиони су у Другом светском рату почели бомбардовање немачког града Дрездена. Град је током два дана бомбардовања разорен, а рачуна се да је погинуло око 135.000 људи.

1961 - Савет безбедности УН донео је одлуку да се у Конго упуте међународне мировне снаге да би се спречило избијање грађанског рата у тој земљи.

1974 - Умро је сликар Петар Лубарда, један од најзначајнијих југословенских ликовних уметника 20. века.

1975 - Кипарски Турци су у северном делу острва, који је седам месеци раније окупирала Турска, прогласили "Турску федералну државу Кипар" и формирали уставотворну скупштину. За првог председника скупштине изабран је вођа кипарских Турака Рауф Денкташ.

1984 - Шеф Комунистичке партије СССР-а и државе постао је Константин Черњенко, наследивши преминулог Јурија Андропова. После Черњенкове смрти, који је владао мање од годину дана, на власт је ступио Михаил Горбачов, седми и последњи лидер СССР-а.

1990 - СССР, САД, Велика Британија, Француска и две немачке државе су објавили план о уједињењу Немачке.

1991 - Амерички бомбардери су разорили склониште у Багдаду идентификовано као војни положај, а у којем су, међутим, цивили потражили спас од напада из ваздуха. Према ирачким изворима, погинуло је око 500 људи, међу којима велики број деце и жена.

1999 - У Београду је сахрањен Пеко Дапчевић, један од првих команданата Народноослободилачке војске Југославије у Другом светском рату. Учесник је и Шпанског грађанског рата (1936-39). После рата био је начелник Генералштаба Југословенске народне армије, државни функционер и дипломата.

2000 - Папа Јован Павле II затражио је опроштај за све грехове Римокатоличке цркве у прошлости, укључујући и однос према Јеврејима и јеретицима.

2001 - Американка Ен Банкрофт и Норвежанка Лив Арнесен постале су прве жене које су на скијама прешле Антарктик. Њихово "путовање" од 2.700 километара трајало је 90 дана.

2004 - У бомбашком нападу на његов аутомобил у Дохи (Катар) убијен је бивши председник Чеченије у егзилу Зелимкан Јандарбијев а његов малолетни син је рањен. Русија је више пута тражила његово изручење, сматрајући га одговорним за смрт више стотина грађана у Чеченији и због веза са ал-Каидом.

(Танјуг)